

Zákon č. 138/1991 Zb.**O MAJETKU OBCÍ**

Zmenený a doplnený: zákonmi č. 306/1992 Zb., č. 43/1993 Z. z., č. 278/1993 Z. z., č. 245/1994 Z. z., č. 147/1995 Z. z.*) a č. 447/2001 Z.z.

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

**PRVÁ ČASŤ
ÚVODNÉ USTANOVENIA****§ 1**

Účel zákona

(1) Účelom tohto zákona je ustanoviť, ktoré veci z majetku Slovenskej republiky prechádzajú do vlastníctva obcí,¹⁾ a upraviť majetkové postavenie a hospodárenie obcí s ich majetkom.²⁾

(2) Ak neobsahuje druhá až štvrtá časť tohto zákona osobitnú úpravu pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu a pre mesto Košice, rozumie sa pod pojmom obec³⁾ podľa tohto zákona aj hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava⁴⁾ mesto Košice.⁵⁾

**DRUHÁ ČASŤ
PRECHOD VLASTNÍCTVA NA OBCE
A MAJETKOVÉ POSTAVENIE OBCÍ****§ 2**

Prechod vlastníctva na obce

(1) Do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku Slovenskej republiky veci, okrem hnuteľností patriacich orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu³⁾ právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú.

(2) Veci, ku ktorým patrilo právo hospodárenia štátnym podnikom, rozpočtovým, príspevkovým organizáciám a drobným prevádzkárňam národných výborov,⁶⁾

ku ktorým prešla zakladateľská alebo zriaďovateľská funkcia na obec podľa osobitného predpisu,⁷⁾ prechádzajú z majetku Slovenskej republiky do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú. Obce si vzájomné práva a povinnosti upravujú zmluvne.

(3) Veci, ku ktorým patrilo právo hospodárenia štátnym podnikom, rozpočtovým a príspevkovým organizáciám a ku ktorým prešla zakladateľská a zriaďovateľská funkcia na ústredný orgán štátnej správy alebo na príslušný orgán miestnej štátnej správy, prechádzajú z majetku Slovenskej republiky do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú, ak ústredný orgán štátnej správy alebo príslušný orgán miestnej štátnej správy prenesie svoju zakladateľskú alebo zriaďovateľskú funkciu na obec na základe dohody⁸⁾ alebo ak tak ustanoví osobitný predpis.

(4) Do vlastníctva obcí prechádzajú aj historické radnice, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona sú v majetku Slovenskej republiky.

(5) Nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu³⁾ právo hospodárenia Stavoinveste, bývalej Výstavbe hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a bývalým okresným národným výborom za účelom zabezpečenia systému komplexnej bytovej výstavby, účelovej investičnej výstavby a individuálnej bytovej výstavby, prechádzajú do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú, okrem časti majetku, ktorý sa podľa § 3 písm. e) a f) tohto zákona nestáva majetkom obce.

(6) Veci uvedené v odseku 2 podliehajúce prevodom vlastníctva na iné právnické a fyzické osoby podľa osobitných predpisov,⁹⁾ sa stanú majetkom obce potom, čo sa podľa týchto predpisov rozhodne, že sa nezaradia do zoznamu¹⁰⁾ prevádzkových jednotiek určených na účely prevodu vlastníctva alebo ak sa z tohto zoznamu vy-

¹⁾ Čl. 4 ods. 7 ústavného zákona č. 143/1968 Zb. o československej federácii v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 8 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

³⁾ Zákon SNR č. 369/1990 Zb.

⁴⁾ Zákon SNR č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení zákona SNR č. 523/1990 Zb.

⁵⁾ Zákon SNR č. 401/1990 Zb. o meste Košice.

⁶⁾ § 6 nariadenia vlády SSR č. 233/1988 Zb. o drobných prevádzkárňach národných výborov ako právnických osobách.

⁷⁾ § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 a 4 a 5 ods. 1 zákona SNR č. 518/1990 Zb. o prechode zakladateľskej alebo zriaďovateľskej funkcie národných výborov na obec, ústredné orgány štátnej správy a orgány miestnej štátnej správy.

⁸⁾ § 5 ods. 1 zákona SNR č. 518/1990 Zb.

⁹⁾ Zákon č. 427/1990 Zb. o prevodoch vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické alebo fyzické osoby.

Zákon SNR č. 474/1990 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky vo veciach prevodov niektorých vecí vo vlastníctve štátu do vlastníctva fyzických alebo právnických osôb.

¹⁰⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 427/1990 Zb.

§ 6 ods. 3 zákona SNR č. 474/1990 Zb.

*) Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 130/1996 Z.z.

lúčia, ako aj tie veci, ktoré sa nevydražia ani v opakovanej dražbe. Tieto veci nadobudne obec odovzdaním a ich prevzatím. Ustanovenia iných osobitných predpisov¹¹⁾ sa v týchto prípadoch nepoužijú. Obec môže rozhodnúť, že uplatní postup podľa osobitných predpisov.^{11a)}

(7) Veci a majetkové práva podľa odsekov 1, 2 a 5 nadobúda obec dňom účinnosti tohto zákona.

§ 2a

(1) Nehnuteľné veci štátu, ku ktorým zaniká právo trvalého užívania telovýchovných jednôt podľa osobitného predpisu,^{11b)} prechádzajú dňom nadobudnutia jeho účinnosti do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú. Obec je povinná zachovať účelové určenie takejto nehnuteľnosti.

(2) Ustanovenie § 14 zákona sa použije primerane. Pisomné protokoly sú povinné spísať obce s obvodnými úradmi. Návrh na zápis do katastra nehnuteľností sú obce povinné podať do 12 mesiacov od prevzatia nehnuteľných vecí.

§ 2b

(1) Do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku Slovenskej republiky veci v správe

- a) právnických osôb, ku ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia na obec podľa osobitných zákonov,^{11c)}
- b) zriaďovateľov škôl a školských zariadení bez právnej subjektivity v užívaní týchto škôl alebo zariadení, ku ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia na obec podľa osobitného zákona,^{11d)}
- c) zriaďovateľov zariadení sociálnych služieb bez právnej subjektivity v užívaní týchto zariadení, ku ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia na obec podľa osobitného zákona.^{11e)}

(2) Do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku Slovenskej republiky aj veci v správe právnických osôb, ak ústredný orgán štátnej správy alebo príslušný orgán miestnej štátnej správy prevedie zriaďovateľskú funkciu k týmto právnickým osobám na obec dohodou alebo ak tak ustanoví osobitný zákon, pričom sa na tento prechod a tento majetok použijú ustanovenia § 4a a 14b primerane.

(3) Veci uvedené v odseku 1 prechádzajú do vlastníctva obcí, na území ktorých sa nachádzajú. Veci uvedené v odseku 2 prechádzajú do vlastníctva obcí, na území ktorých sa nachádzajú, ak osobitný zákon neustanoví inak.

§ 3

Vlastníctvom obcí sa nestáva

- a) majetok, ktorý môže byť výlučne vo vlastníctve štátu,¹²⁾
- b) pozemky v osobnom užívaní občanov,¹³⁾
- c) nehnuteľný majetok v štátnom vlastníctve, ktorý bol ku dňu účinnosti osobitného predpisu³⁾ v trvalom užívaní inej než štátnej organizácie,¹⁴⁾ s výnimkou toho nehnuteľného majetku, ktorý prechádza do vlastníctva obcí podľa § 15a,
- d) majetok škôl, školských a iných zariadení v štátnom vlastníctve, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu³⁾ právo hospodárenia národným výborom a ku ktorým neprešla zriaďovateľská funkcia podľa osobitného predpisu¹⁵⁾ na obec, s výnimkou nehnuteľností patriacich predškolským zariadeniam, základným školám a školským budovám, ktoré sa nevyužívajú na vyučovanie (vyučovací proces) alebo činnosť s týmto procesom súvisiacu,
- e) účelové objekty občianskej vybavenosti pre potreby školstva, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti budované v rámci komplexnej bytovej výstavby a účelovej investičnej výstavby s výnimkou objektov budovaných v akcii „Z”,
- f) objekty technickej vybavenosti, a to vodovody, kanalizácie, plynovody, regulačné stanice plynu, rozvody elektrickej energie, trafostanice, telekomunikačné budovy, rozvody slaboprúdu a televízneho signálu budované v rámci komplexnej bytovej výstavby a účelovej výstavby národných výborov,
- g) nehnuteľný majetok, ktorý sa používa na výkon diplomatických a konzulárnych činností zahraničných zastupiteľských misíi ako i zahraničných kultúrnych a informačných stredísk na území Slovenskej republiky,
- h) majetková účasť štátneho podniku na podnikaní iných právnických osôb, ak ide o štátny podnik, voči ktorému vykonával zakladateľskú funkciu národný výbor alebo obec,^{15a)} ak na ňu podľa osobitné-

¹¹⁾ § 4 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby.

^{11a)} Zákon č. 92/1991 Zb. v znení zákona č. 92/1992 Zb.

^{11b)} § 18 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu.

^{11c)} Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov, zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

^{11d)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 542/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

^{11e)} Zákon č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ Napr. čl. 10 Ústavy ČSFR č. 100/1960 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, § 11a zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení zákona č. 171/1990 Zb. a zákona č. 522/1990 Zb., § 46a zákona SNR č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení zákona SNR č. 525/1990 Zb.

¹³⁾ § 198 a nasl. Občianskeho zákonníka.

¹⁴⁾ § 70 Hospodárskeho zákonníka.

§ 10 vyhlášky Federálneho ministerstva financií č. 119/1988 Zb. o hospodárení s národným majetkom.

¹⁵⁾ § 3 ods. 3 písm. h) a i) zákona SNR č. 518/1990 Zb.

^{15a)} Zákonné opatrenie Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 364/1990 Zb. o nakladaní s majetkom zvereným štátnemu podniku. § 45 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

ho predpisu⁷⁾ prešla zakladateľská funkcia; s touto majetkovou účasťou naloží štátny podnik podľa osobitného predpisu,^{11a)}

ch) majetková účasť štátu na podnikaní iných právnických osôb, ktoré boli založené zo zrušených štátnych podnikov,^{15b)} voči ktorým vykonával zakladateľskú funkciu národný výbor alebo obec; práva štátu týkajúce sa tejto majetkovej účasti vykonáva obvodný úrad príslušný podľa sídla zrušeného štátneho podniku a naloží s nimi podľa osobitného predpisu,^{11a)}

i) účelové objekty pre potreby civilnej ochrany obyvateľstva, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu³⁾ právo hospodárenia národným výborom.

§ 4

Prechod ďalšieho majetku a záväzkov na obec

(1) Do majetku obcí prechádzajú i súvisiace majetkové práva, ku ktorým mali právo hospodárenia národné výbory, štátne podniky, rozpočtové a príspevkové organizácie a výrobné prevádzkarne národných výborov, uvedené v § 2 ods. 1 až 6 tohto zákona. To platí i pri prechode investorskej funkcie Stavoinvesty.¹⁶⁾ Tieto majetkové práva prechádzajú na obecné podniky, rozpočtové, príspevkové a iné organizácie (ďalej len „organizácie“), ku ktorým zakladateľská a zriaďovateľská funkcia prešla na obec podľa osobitného predpisu. Organizáciám vznikne k týmto majetkovým právam právo správy.

(2) Do výšky nadobúdaného majetku prechádzajú na obec všetky súvisiace záväzky. Obdobne prechádzajú všetky súvisiace záväzky priamo na organizácie.

(3) Majetkovými právami podľa tohto zákona sú pohľadávky a iné majetkové práva.

§ 4a

(1) Do vlastníctva obcí prechádzajú s majetkom Slovenskej republiky podľa § 2b ods. 1 aj súvisiace majetkové práva a do výšky nadobúdaného majetku aj súvisiace záväzky.

(2) Na obec neprechádzajú

a) záväzky na úhradu za dodávky tovarov, prác a iných výkonov prevzaté správcom majetku štátu, súvisiace s majetkom, ktorý prechádza do vlastníctva

obce podľa § 2b ods. 1, ktoré sú po lehote splatnosti alebo neboli uhradené ku dňu prechodu majetku Slovenskej republiky na obec podľa tohto zákona,

b) záväzky na úhradu peňažných plnení podľa osobitných zákonov,^{16a)} ktoré bol povinný uhradiť správca majetku štátu podľa osobitných zákonov^{16a)} do dňa prechodu majetku Slovenskej republiky na obec podľa tohto zákona.

§ 5

Vec môže byť v spoluvlastníctve obcí alebo obce a inej právnickej alebo fyzickej osoby.¹⁷⁾

§ 6

Majetkové postavenie obcí a ich organizácií

(1) Obec môže zveriť svoj majetok do správy rozpočtovej organizácii alebo príspevkovej organizácii, ktorú zriadila podľa osobitného predpisu^{19b)} (ďalej len „správca“). Všetky právne úkony spojené s nakladaním s majetkom obce musia mať písomnú formu, inak sú neplatné.

(2) Pod správou obecného majetku sa rozumie oprávnenie majetok obce držať, užívať, brať úžitky a nakladať s ním v súlade s týmto zákonom a zásadami hospodárenia s majetkom obce; mestské časti¹⁸⁾ tiež v súlade so štatútom mesta.

(3) Obec môže svoj majetok vložiť ako vklad do obchodnej spoločnosti¹⁹⁾ alebo môže zo svojho majetku založiť inú právnickú osobu.^{19a)}

(4) Majetok, ktorý obec nadobudla podľa § 2b ods. 1 a ktorý ku dňu prechodu majetku Slovenskej republiky na obec slúži na výchovno-vzdelávací proces v oblasti vzdelávania a výchovy a činnosti s nimi bezprostredne súvisiace^{19c)} a na zabezpečenie sociálnej pomoci a zdravotnej starostlivosti, môže obec zveriť do správy správcovi; s týmto majetkom nemôže naložiť podľa odseku 3.

(5) Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava a mesto Košice zveria časti svojho majetku do správy mestským častiam.¹⁸⁾

^{15b)} § 32 ods. 3 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku.

¹⁶⁾ § 3 ods. 2 písm. d) zákona SNR č. 518/1990 Zb.

^{16a)} Napríklad zákon č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriadení rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ Napr. § 12 a nasl. Hospodárskeho zákonníka a § 136 a nasl. Občianskeho zákonníka.

¹⁸⁾ § 2 ods. 2 zákona SNR č. 377/1990 Zb. v znení zákona SNR č. 523/1990 Zb.

§ 2 ods. 2 zákona SNR č. 401/1990 Zb.

¹⁹⁾ § 56 Obchodného zákonníka.

^{19a)} Napríklad zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby.

^{19b)} § 21 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.

^{19c)} Zákon č. 29/1984 Zb. o systave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov.

TRETIA ČASŤ HOSPODÁRENIE S MAJETKOM OBCE

§ 7

(1) Orgány obce a organizácie sú povinné hospodáriť s majetkom obce a majetkom v štátnom vlastníctve,²⁰⁾ ktorý bol obci zverený, v prospech rozvoja obce a jej občanov a ochrany a tvorby životného prostredia.

(2) Orgány obce a organizácie sú povinné majetok obce zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať. Sú povinné najmä

- a) udržiavať a užívať majetok,
- b) chrániť majetok pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím,
- c) používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi,
- d) viesť majetok v účtovníctve podľa osobitného predpisu.²¹⁾

§ 7a

(1) Obec je povinná zachovať účelové určenie majetku, ktorý nadobudla podľa § 2b ods. 1 a ktorý ku dňu prechodu majetku Slovenskej republiky na obec slúži na výchovno-vzdelávací proces v oblasti vzdelávania a výchovy a činnosti s nimi bezprostredne súvisiace^{19c)} a na zabezpečenie sociálnej pomoci a zdravotnej starostlivosti.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 sa skončí na základe

- a) zrušenia školy alebo školského zariadenia po vyradení školy alebo školského zariadenia zo siete škôl alebo školských zariadení podľa osobitného zákona,^{21a)}
- b) udelenia súhlasu príslušného orgánu na odňatie objektu zariadenia sociálnych služieb jeho účelu,^{21b)}
- c) zrušenia iného zariadenia ako zariadenia uvedeného v písmenách a) a b) spôsobom upraveným osobitným zákonom,
- d) rozhodnutia obecného zastupiteľstva, ak ide o hnutelné veci, ktoré sú prebytočné alebo neupotrebitelné.

(3) Ak prejde do vlastníctva obcí majetok Slovenskej republiky podľa § 2b ods. 2, môže účelové určenie majetku ustanoviť osobitný zákon.

(4) Na majetok uvedený v odseku 1 nemožno zriadiť záložné právo^{21c)} ani zabezpečovací prevod práva,^{21d)} uskutočniť výkon rozhodnutia, konkurzné konanie a vyrovnacie konanie podľa osobitných zákonov.^{21e)}

§ 8

(1) Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava a mesto Košice určia v štatúte mesta rozsah majetku mestských častí²²⁾ primerane podľa § 2 tohto zákona. Mestským častiam sa spravidla nezverí majetok, ktorý prevažne alebo celkom slúži celomestským potrebám alebo zabezpečuje plnenie funkcií hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a mesta Košice.

(2) Nakladanie so zbierkovými predmetmi múzeí a galérií a s knižničnými fondami knižníc upravia osobitné predpisy.

§ 9

(1) Zásady hospodárenia s majetkom obce, ktoré určí obecné zastupiteľstvo, upravia najmä

- a) práva a povinnosti organizácií, ktoré obec založila alebo zriadila, pri správe majetku obce,
- b) podmienky odňatia majetku organizáciám, ktoré obec založila alebo zriadila,
- c) postup prenechávania majetku do užívania,
- d) nakladanie s cennými papiermi,
- e) ktoré úkony organizácií podliehajú schváleniu orgánmi obce.

(2) Schváleniu obecným zastupiteľstvom podliehajú vždy

- a) zmluvné prevody vlastníctva nehnuteľného majetku,
- b) zmluvné prevody vlastníctva hnutelného majetku nad hodnotu určenú obecným zastupiteľstvom,
- c) nakladanie s majetkovými právami v určenej hodnote,
- d) aukčný predaj vecí podľa osobitných predpisov,
- e) vklady nehnuteľného majetku do majetku zakladaných alebo existujúcich obchodných spoločností,
- f) vklady iného majetku ako majetku uvedeného v písmene e) v hodnote určenej obecným zastupiteľstvom do majetku zakladaných alebo existujúcich obchodných spoločností.

(3) Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava a mesto Košice podrobnejšie upravujú v štatúte mesta,

- a) v akom rozsahu a v ktorých prípadoch podliehajú zmluvné prevody vlastníctva nehnuteľného majet-

²⁰⁾ Čl. 4 ods. 3 ústavného zákona č. 143/1968 Zb. v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

^{21a)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 542/1990 Zb. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

^{21b)} § 66 písm. j) zákona č. 195/1998 Z. z. v znení zákona č. 450/2000 Z. z.

^{21c)} § 151a až 151m Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

^{21d)} § 553 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb.

^{21e)} Napríklad Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

²²⁾ § 2 ods. 2 a § 3 zákona SNR č. 377/1990 Zb. v znení zákona SNR č. 523/1990 Zb. § 2 ods. 2 zákona SNR č. 401/1990 Zb.

ku zvereného do správy mestským časťami len schváleniu miestnymi zastupiteľstvami mestských častí; predtým je potrebný súhlas primátora,

b) podmienky odňatia majetku mestským časťami, ktorý im bol zverený do správy.

§ 10

Obec môže upustiť od vymáhania majetkových práv obce len vtedy, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom obce.

§ 11

(1) Obce musia pri územných zmenách²³⁾ usporiadať svoje majetkovoprávne vzťahy.

(2) Dohoda o majetkovoprávnom vyrovnaní obcí musí obsahovať rozdelenie organizácií, vecí, finančných prostriedkov, práv a záväzkov obcí.

(3) Majetkovoprávne vyrovnanie obcí sa vykoná ku dňu účinnosti týchto zmien, najneskôr k prvému dňu nasledujúceho kalendárneho roka.

ŠTVRTÁ ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 12

Ak nie je v tomto zákone ustanovené inak alebo ak to nevylučuje povaha vecí, riadi sa obec pri nadobúdaní majetku a nakladaní s ním osobitnými predpismi.²⁴⁾

§ 13

Spory, ktoré vzniknú pri prechode vlastníckeho práva, majetkových práv a záväzkov štátu na obec, rozhodujú súdy.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 14

(1) O prechode vlastníctva vecí, postúpení majetkových práv a záväzkov sú povinné spísať odovzdávajúce a nadobúdajúce právnické osoby písomné protokoly. O prechode práva hospodárenia k veciam a postúpení majetkových práv a záväzkov do správy organizácií spíšu protokoly orgány miestnej štátnej správy, obecné zastupiteľstvá a organizácie.

(2) Zápis prechodu vlastníckeho práva štátu na obec vykonajú príslušné strediská geodézie na základe zoznamov potvrdených orgánom miestnej štátnej správy a obecným zastupiteľstvom.²⁵⁾

(3) Organizácie založené alebo zriadené obcou, ktoré vykonávajú správu nehnuteľného majetku obce podľa tohto zákona, navrhujú na strediská geodézie zapísať správu majetku obce.

(4) Obce, mestá, mestské časti a organizácie založené alebo zriadené obcou sú povinné podať do 12 mesiacov od účinnosti tohto zákona návrh na zápis do evidencie nehnuteľností. Ak sa nadobudnutie majetku viaže na ďalšie podmienky,²⁶⁾ sú povinné podať návrh do 12 mesiacov od prevzatia majetku.

§ 14a

Ak do majetku obce prešla nehnuteľnosť, ktorej časť slúžila ku dňu účinnosti osobitného predpisu³⁾ potrebám civilnej ochrany obyvateľstva, obec je povinná zachovať účelové určenie tejto časti nehnuteľnosti. Užívanie tejto časti nehnuteľnosti je obec povinná upraviť dohodou podľa osobitného predpisu.^{26a)}

§ 14b

(1) Odovzdávajúci subjekt, ktorý do dňa prechodu majetku Slovenskej republiky mal tento majetok v správe, ktorý podľa § 2b ods. 1 tohto zákona prechádza na obec, spíše písomný protokol s príslušnou obcou o odovzdaní tohto majetku najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa prechodu majetku Slovenskej republiky podľa tohto zákona a podľa osobitného zákona. Protokol obsahuje presné vymedzenie a hodnotu odovzdaného majetku vedenú v účtovníctve podľa

²³⁾ § 2 zákona SNR č. 369/1990 Zb.

§ 4 zákona SNR č. 517/1990 Zb. o územnom členení Slovenskej republiky (zrušený a nahradený zákonom č. 221/1996 Z.z. s účinnosťou od 24. júla 1996).

²⁴⁾ Napr. zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 47/1992 Zb.), zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. § 25 devízového zákona č. 528/1990 Zb. v znení zákona č. 228/1992 Zb. (úplné znenie č. 457/1992 Zb.). (Od 1. 10. 1995 zákon NR SR č. 202/1995 Z.z. - pozn. red.)

²⁵⁾ § 1 zákona SNR č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy (zrušený a nahradený zákonom č. 222/1996 Z.z. s účinnosťou od 24. júla 1996).

§ 11 zákona SNR č. 369/1990 Zb.

§ 11 zákona SNR č. 377/1990 Zb. v znení zákona SNR č. 523/1990 Zb.

§ 10 zákona SNR č. 401/1990 Zb.

²⁶⁾ § 4 a nasl. zákona č. 427/1990 Zb.

^{26a)} § 659 a nasl. Občianskeho zákonníka.

osobitného zákona,^{26b)} súvisiace majetkové práva a záväzky ku dňu prechodu majetku Slovenskej republiky na obec; ak ide o nehnuteľnosť, protokol obsahuje aj údaje katastra nehnuteľností podľa osobitného zákona^{26b)} a prípadné vyčíslenie nákladov na nevyhnutné opravy tejto nehnuteľnosti. Protokol podpisuje štatutárny orgán subjektu, ktorý mal v správe majetok, ktorého vlastníctvo prechádza podľa tohto zákona na obec a štatutárny orgán obce.

(2) Obce sú povinné do 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia majetku štátu podľa § 2b podať na príslušnom katastri nehnuteľností návrh na zápis vlastníckeho práva k tomuto majetku podľa osobitných zákonov.^{26c)}

(3) Veci uvedené v § 2b ods. 1 prechádzajú do vlastníctva obcí dňom nadobudnutia účinnosti osobitného zákona, ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia na obec; tento deň je dňom prechodu majetku Slovenskej republiky na obec. Veci uvedené v § 2b ods. 2 prechádzajú do vlastníctva obcí dňom uvedeným v dohode alebo dňom ustanoveným v osobitnom zákone.

§ 15

Nehuteľnosti, ktoré k 31. decembru 1949²⁷⁾ vlastnili obce a ktoré slúžili pre administratívne účely obecných orgánov (radnice, obecné domy) a pokiaľ sú v majetku Slovenskej republiky, sú organizácie, ktoré majú k týmto nehnuteľnostiam právo hospodárenia, povinné na žiadosť obce previesť do jej vlastníctva v lehote 6 mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona. V takom prípade je obec povinná dohodnúť sa s organizáciou o ďalšom užívaní objektu.

§ 15a

(1) Poľnohospodárska a nepoľnohospodárska pôda, ktorá bola vo vlastníctve obcí k 31. decembru 1949 a pokiaľ sa nachádza ku dňu účinnosti tohto zákona v majetku Slovenskej republiky, prechádza do vlastníctva obce, z majetku ktorej sa previedla do národného majetku podľa osobitného predpisu²⁷⁾ a ak už do jej vlastníctva neprešla podľa § 2.

(2) Ak obec uvedená v odseku 1 zanikla, prechádza vlastníctvo podľa odseku 1 na obec, ktorá sa stala jej právnym nástupcom. Ak je právnym nástupcom viac obcí, prechádza pôda podľa odseku 1 do ich vlastníctva

rovnakým dielom. To isté platí, ak sa obec uvedená v odseku 1 rozdelila na dve alebo viac obcí.

(3) S lesnou pôdou podľa odseku 1 prechádzajú do vlastníctva obcí aj lesné porasty nachádzajúce sa na tejto pôde ku dňu účinnosti tohto zákona.

§ 15b

(1) Spolu s pôdou a porastami podľa § 15a prechádzajú na obec aj hospodárske budovy a stavby slúžiace poľnohospodárskej a lesnej výrobe alebo s ňou súvisiacemu vodnému hospodárstvu, vrátane zastavaných pozemkov, ak tieto boli vo vlastníctve obcí k 31. decembru 1949 a pokiaľ ku dňu účinnosti tohto zákona sú majetkom Slovenskej republiky.

(2) Ak do vlastníctva obce prechádzajú veci podľa odseku 1, je obec povinná umožniť doterajšiemu užívateľovi, ktorý s nimi hospodáril do účinnosti tohto zákona, užívať ich bez náhrady do 1. októbra 1992, ak nedôjde medzi obcou a doterajším užívateľom k inej dohode. Úžitky z užívania patria doterajšiemu užívateľovi.

(3) Finančné náhrady a rozdiely v stave vydávaných nehnuteľností sa neposkytujú.

§ 15c

(1) Popri majetku, ktorý sa nestáva vlastníctvom obcí podľa § 3, neprechádzajú z majetku Slovenskej republiky do ich vlastníctva podľa § 15a a 15b ani pozemky

- a) zastavané, na ktorých sú umiestnené budovy a iné stavby a zariadenia, ktoré neprechádzajú do vlastníctva obcí podľa § 2 alebo § 15b,
- b) alebo ich časti, ktoré sa oprávneným osobám poskytli podľa osobitných predpisov na výmenu alebo ako náhradné za tie, ktoré sa im nemohli vydať,²⁸⁾
- c) na ktorých bola zriadená záhradkárka alebo chatová osada,
- d) na ktorých sú telovýchovné a športové zariadenia,
- e) ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona sa stali súčasťou majetku určeného na privatizáciu na základe už schváleného privatizačného projektu alebo základného imania schváleného transformačného projektu podľa osobitných predpisov,²⁹⁾
- f) na ktorých sa nachádzajú ložiská nerastov,³⁰⁾
- g) ktoré do vlastníctva štátu prešli z obcí, ktoré zanikli podľa osobitného predpisu.³¹⁾

(2) Obec sa môže vzdať svojho práva na prechod vecí do svojho vlastníctva podľa § 15a a 15b v prípade, ak sa

^{26b)} § 42 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).

^{26c)} § 34 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z.

²⁷⁾ Zákon č. 279/1949 Zb. o finančnom hospodárení národných výborov.

²⁸⁾ § 12a zákona č. 123/1975 Zb. o užívaní pôdy a iného poľnohospodárskeho majetku na zabezpečenie výroby v znení zákona č. 95/1988 Zb. a zákona č. 114/1990 Zb.

§ 11 ods. 2 a 3 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení zákona č. 93/1992 Zb.

²⁹⁾ Zákon č. 92/1991 Zb. v znení zákona č. 92/1992 Zb.

Zákon č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách.

³⁰⁾ § 4 a 5 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb.

³¹⁾ Zákon č. 169/1949 Zb. o vojenských obvodoch.

na ne vzťahujú obmedzenia vlastníckeho práva, alebo osobitný režim ich užívania podľa osobitných predpisov.³²⁾

§ 15d

(1) Veci podľa § 15a a 15b tohto zákona nadobúda obec dňom účinnosti tohto zákona. Do majetku obcí prechádzajú i súvisiace majetkové práva a do výšky nadobúdaného majetku prechádzajú na obec všetky súvisiace záväzky.

(2) Ustanovenia § 14 zákona sa použijú primerane. Pisomné protokoly sú povinné spísať obce s doterajšími užívateľmi. Návrh na zápis do evidencie nehnuteľností sú obce povinné podať do 12 mesiacov od prevzatia majetku.

§ 15e

Veci uvedené v § 3 písm. e) a f) prechádzajú do majetku obce, ktorá ich doboďovala z vlastných finančných prostriedkov. Tieto veci prechádzajú do vlastníctva obce dňom dokončenia stavby.³³⁾ Ustanovenia § 4 a 14 zákona sa použijú primerane.

§ 16

(1) Vlastníctvom obcí, počnúc 1. novembrom 1994, je aj majetok podľa odseku 2, ktorého vlastníkom sa Slovenská republika stala 1. januára 1993 podľa osobitného predpisu.³⁴⁾

(2) Majetkom, na ktorý sa vzťahuje odsek 1, sú pozemky vo vojenských obvodoch, ktoré boli vo vlastníctve

obcí k 31. decembru 1949²⁷⁾ a boli vo vlastníctve Slovenskej republiky k 31. októbru 1994.

(3)^{***)} Ak to vyžadujú potreby obrany štátu, Slovenská republika je oprávnená a obce, ktoré nadobudli majetok podľa odseku 2, sú povinné uzatvoriť do 31. decembra 1997 zámenné zmluvy³⁵⁾ o prevode vlastníctva, na základe ktorých tento majetok obcí získa do vlastníctva Slovenská republika a obce získajú do vlastníctva majetok rovnakého druhu, v prípade dohody aj iný majetok.

(4)* Ak nedôjde k uzavretiu zámennej zmluvy³⁵⁾ v lehote podľa odseku 3, starostlivosť o hospodárne využitie majetku obce zabezpečuje podľa osobitného predpisu³⁶⁾ a na účet obce Slovenská republika. Na účel posúdenia hospodárenia sa zástupcom obcí umožní vstup do vymedzených priestorov za podmienok zaručujúcich ochranu zdravia a života.

(5) Obce sú povinné zachovávať účelové určenie majetku podľa odseku 2 na obranu štátu.

(6) Vlastnícke právo obcí a vlastnícke právo Slovenskej republiky sa zapíše do katastra nehnuteľností.³⁷⁾

§ 17*)

Majetok podľa § 16 ods. 2, ktorý obce nadobudli do svojho vlastníctva, bezplatne užíva Slovenská republika pre potreby podľa osobitných predpisov.³⁸⁾

§ 18

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni jeho vyhlásenia.^{**)}

³²⁾ Napr.: Zákon SNR č. 11/1949 Zb. SNR o Tatranskom národnom parku.

Zákon SNR č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení zákona SNR č. 100/1977 Zb. a zákona SNR č. 72/1986 Zb.

Zákon SNR č. 7/1958 Zb. SNR o kultúrnych pamiatkach.

Zákon SNR č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti.

Zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení zákona č. 229/1991 Zb.

Zákon č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení zákona SNR č. 131/1991 Zb. a zákona SNR č. 510/1991 Zb.

Zákon č. 44/1988 Zb. v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb.

³³⁾ § 76 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

³⁴⁾ Ústavný zákon č. 541/1992 Zb. o delení majetku Česke a Slovenskej Federatívnej Republiky medzi Českú republiku a Slovenskú republiku a jeho prechode na Českú republiku a Slovenskú republiku.

Ústavný zákon č. 542/1992 Zb. o zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

³⁵⁾ § 611 Občianskeho zákonníka

³⁶⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 15/1994 Z.z.).

³⁷⁾ Zákon č. 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam. (Zrušený a nahradený zákonom č. 162/1995 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 1996 okrem 3. oddielu 4. časti (Konanie o priebehu hranice), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 1998.)

Zákon Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb. o katastri nehnuteľností v Slovenskej republike. (Zrušený a nahradený zákonom č. 162/1995 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 1996 okrem 3. oddielu 4. časti (Konanie o priebehu hranice), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 1998.)

³⁸⁾ § 19 zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení zákona č. 2/1993 Z.z. a zákona č. 83/1994 Z.z.

Zákon č. 169/1949 Zb. o vojenských obvodoch.

*) Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 130/1996 Z.z. nie sú ustanovenia § 16 ods. 3 a 4 a § 17 v súlade s čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, preto dňom 1. mája 1996 stratili účinnosť (pozn. red.)

***) Zákon č. 138/1991 Zb. nadobudol účinnosť 1. mája 1991.

Zákon č. 306/1992 Zb. nadobudol účinnosť 25. júna 1992.

Zákon č. 43/1993 Z. z. nadobudol účinnosť 15. februára 1993.

Zákon č. 278/1993 Z. z. nadobudol účinnosť 1. januára 1994.

Zákon č. 245/1994 Z. z. nadobudol účinnosť 1. novembra 1994.

Zákon č. 147/1995 Z. z. nadobudol účinnosť 20. júla 1995.

Zákon č. 447/2001 Z. z. nadobudol účinnosť 1. januára 2002.